

HALMSTADS KOMMUN
kommunstyrelsen@halmstad.se

2024-06-25

1 (18)

Dnr- SI 2024:1984

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning
vid Klaraskolan 6–9 i Halmstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Klaraskolan 6–9* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Klaraskolan 6–9* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver starta och leda ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan samt följa upp att skolans jämställdhetsuppdrag genomsyrar undervisningen och arbetet på skolan.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna, med stöd av rektorn och specialpedagogisk kompetens, behöver utveckla metoder för att väcka elevernas intresse samt motivera och engagera elever i undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna, med stöd av rektorn och elevhälsan, behöver utveckla arbetet för studiero så att det omfattar såväl en samsyn kring hur gemensamma beslut ska hanteras som fler metoder för att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader i betyg och mellan ämnesbetyg och resultat på nationella prov respektive bedömningsstöd samt föra diskussioner med lärare utifrån analysen i syfte att hitta förklaringar till avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 december 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till: Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen, dnr 2024:1984, i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Klaraskolan 6–9* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn gör en bred uppföljning och till viss del ställer resultat i relation undervisningens genomförande och förutsättningar. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsopersonal samt av inskickad dokumentation framgår att rektorn skaffar sig en nulägesbild genom att tillsammans med biträdande rektorer, lärare och till viss del elevhälsan följa upp kunskapsresultat, resultat kopplade till värdegrundsarbetet samt undervisningens genomförande. Uppföljningen består av sammanställningar av elevers resultat i olika kategorier, såsom ämne, klass, årskurs och kön. Vidare organiserar rektorn analysmöten för lärarna, som rektorn till viss del deltar i. Rektorn begär också in analyser av såväl ämneslag som arbetslag. De analyserna omfattar resultaten för alla ämnen både i enskilda klasser och årskurser. Även värdegrundsarbetet och en individuell reflektion från varje lärare över undervisningens genomförande ingår i underlaget till rektorn. I november varje år genomför skolan en elevenkät, som innehåller frågor om undervisningen, värdegrundsarbetet samt trygghet och studiero. Resultaten följs upp såväl av rektorn som av lärare. Rektorn följer dessutom upp värdegrundsarbetet löpande i samtal och genom besök på lektioner. Rektorn följer upp undervisningens genomförande genom egna lektionsbesök samt i samtal med biträdande rektorer och elevhälsan, som också besöker lektioner i vissa perioder. Därutöver får rektorn en inblick i undervisningen via kontinuerliga samtal med förstelärarna, vilka leder skolans utvecklingsarbete, samt med elever och elevrådet. Rektorn efterfrågar vid behov ytterligare information från lärare.

Det framgår vidare att rektorn har en tydlig bild av styrkor och utvecklingsbehov, men inte alltid tydliga förklaringar till hur olika resultat relaterar till hur undervisningen

genomförs. Utifrån underlagen har rektorn identifierat att kunskapsresultaten visar på låg måluppfyllelse generellt, men framför allt i svenska i årskurs 9. Rektorns analys är att elevernas bristande läsvana är en orsak till den låga måluppfyllelsen, även i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena. Utöver det har rektorn identifierat att undervisningens kvalitet varierar mellan olika lärare och att lärare som har mycket undervisning i färre antal klasser lyckas bättre med sitt uppdrag. I elevenkäterna har rektorn identifierat att elever inte upplever att de är delaktiga och kan påverka undervisningen samt att frågor om elevernas lust och motivation har haft låga resultat över tid. Hen har även uppmärksammat att flickorna i högre grad svarar negativt på enkäten "Elevernas syn på skolan".

Utvecklingsåtgärder och resursfördelning

Granskningen visar att rektorn utifrån uppföljningarna genomför vissa utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Av intervjuer och inskickad information framgår att rektorn utifrån sin analys har beslutat att skolans prioriterade utvecklingsarbete under innevarande läsår är språkutvecklande arbetssätt (SKUA). Utifrån uppföljning av elevers individuella kunskapsresultat i januari har rektorn sett till att lärare har gjort ytterligare anpassningar för enskilda elever och att stödverksamheten intensifierats, så att fler elever får undervisning i en mindre grupp. Utifrån den samlade bilden av kunskaps- och trygghetsresultat samt undervisningens genomförande har rektorn inför nästa läsår organiserat om så att lärarna undervisar i färre klasser och arbetslag. För att öka undervisningens kvalitet i svenska och matematik ska det befintliga tvålärarsystemet förändras på så sätt att en i lärarparet utgörs av en förstelärare som också har ett handledande uppdrag gentemot den andre läraren i paret. Dessutom ska elever i särskild undervisningsgrupp undervisas av behöriga lärare från och med nästa läsår och samarbetet mellan dem och klasslärarna utökas. Utifrån resultat som pekar på låg motivation i vissa elevgrupper har rektorn under läsåret diskuterat med enskilda lärare hur de gör för att skapa tillit, förväntningar och relation med eleverna. Utöver det har rektorn planerat för en insats med ökad tjänst för en studie- och yrkesvägledare nästa år för att öka enskilda elevers motivation till skolarbete.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av insänd dokumentation och i intervjuer med skolledningen och personal framgår att organisationen är tydlig för personalen. Skolan har arbetslag och ämneslag där lärarna samverkar på regelbunden basis. Skolans utvecklingsgrupp leder tillsammans med

rektorn och biträdande rektorer lärarnas lärande och det systematiska kvalitetsarbetet utifrån skolans prioriterade behov och utvecklingsområden. Innevarande läsår genomförs det i ämneslagen och även skolledningen deltar i vissa av möten. Under vårterminen besöker lärarna varandras lektioner som en del i det kollegiala lärandet. Syftet med besöken är både att lärarna ska få en bredare bild av undervisningen på skolan och idéer för sin egen undervisning samt ett underlag för diskussioner om undervisningen. Lärarnas reflektioner kring observationerna kommer rektorn att använda i skolans vidare utvecklingsarbete. Även om slutlig utvärdering av läsårets kollegiala lärande ännu inte genomförts har rektorn sett att lärare nu varierar sin undervisning mer och vågar prova nya metoder. Vidare framgår av intervjuer att det är tydligt för personalen vilka arbetssätt de ska arbeta efter. Exempel är en tydlig lektionsstruktur med en lektionsstart utifrån en gemensam modell samt ökad elevdelaktighet. Skolan har också tagit fram en stödstruktur för lärarna gällande planering av arbetsområden, där jämställdhet, syfte och elevdelaktighet ingår, vilken förstelärarna ska implementera under nästa läsår.

Strategiskt jämställdhetsarbete

Av granskningen framgår att det inte finns något jämställdhetsarbete som leds av rektorn. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att rektorn har identifierat skillnader i resultat mellan flickor och pojkar. Exempel på detta är att pojkar har bättre resultat i något ämne och att det finns olika moment i undervisningen som pojkar respektive flickor presterar bättre i. Dessutom har rektorn sett att skolans enkät till eleverna uppvisar låga resultat gällande frågor om huruvida flickor och pojkar har samma förutsättningar på skolan och att fler flickor än pojkar svarar negativt på alla frågor i enkäten. Rektorn har sökt förklaringar och mer underlag genom att låta elevrådet och klasserna ge förslag på vad skolan kan göra så att flickor och pojkar får samma förutsättningar. Frågan om flickors och pojkars förutsättningar har också lagts till som en del av utvecklingssamtalen i fortsättningen. Vidare har lärarna fått frågor av rektorn kring pojkars och flickors delaktighet och samarbete, samt talutrymmet i klassrummet. Insamlandet av mer information har emellertid ännu inte lett till att rektorn har initierat någon konkret insats på området. Vidare förekommer det att lärare i vissa ämnen lyfter frågor om jämställdhet som en del i undervisningen utifrån skrivningarna i läroplanen, men inte utifrån ett formulerat uppdrag ifrån rektorn. Av intervju med rektorn framgår att hen har planerat att under nästa läsår ta stöd av kommunens jämställdhetsutvecklare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver starta och leda ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan samt följa upp att skolans jämställdhetsuppdrag genomsyrar undervisningen och arbetet på skolan.

Av granskningen framgår att rektorn inte leder något strategiskt jämställdhetsarbete, trots att rektorn har identifierat ett sådant behov.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn kan exempelvis arbeta med Skolforskningsinstitutets material avseende aktivt jämställdhetsarbete¹. Rektorn behöver även försäkra sig om att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Rektorn kan exempelvis se till att det på skolan utformas gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen i olika ämnen och årskurser. Rektorn kan också se till att lärarna ser över och försäkras om att läromedlen speglar båda könen och att innehållet tas upp på ett jämställt sätt. Rektorn behöver också ta ansvar för att lärarna utvecklar sin kunskap om jämställdhet och tydliggöra vikten av att jämställdhetsarbete bedrivs. Rektorn behöver även systematiskt följa upp lärarnas arbete på området. Exempelvis kan rektorn i medarbetarsamtalen eller vid skolans kollegiala uppföljningstillfällen ställa frågor om jämställdhetsarbetet i undervisningen samt följa upp att lärarna för gemensamma diskussioner på området.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

¹ Skolforskningsinstitutet. Aktivt jämställdhetsarbete i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Struktur och målfokus

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och består av ett logiskt flöde, men att sammanfattande avslut och syfte ofta saknas. Av samtliga intervjuer och observationer framgår att lärarna genomför en tydlig start och ser till att det finns ett logiskt flöde i lektionerna. Exempelvis går lärarna i lektionsstarten igenom vad lektionen innehåller och sedan vidtar en genomgång eller gemensam textläsning, ett samtal om innehållet och sedan skriver eleverna en egen text. Emellertid följer inte alla lärare i alla delar den gemensamma modellen för lektionsstruktur. Endast vissa lärare sammanfattar lektionen kort på slutet, alternativt ger eleverna feedback, en exit ticket, eller information om vad som händer framöver. De flesta lektionerna avslutas bara genom att läraren ber eleverna plocka undan och ställa sig vid sina bänkar. Det framgår vidare att undervisningens syfte sällan förmedlas till eleverna. Vissa lärare berättar om syftet i början av nya arbetsområden och vissa lärare sätter upp mål för arbetsområdena. Andra lärare pratar emellertid snarare om vikten av kunskap i allmänhet än om syftet med det aktuella arbetsområdet.

Lärarstöd och variation i undervisningen

Granskningen visar att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna använder olika metoder för att hjälpa eleverna att förstå och komma igång med skolarbetet. Till exempel aktiverar lärarna elever under genomgångar genom att ställa frågor till både gruppen och enskilda elever och oftast fördelar läraren då ordet till olika elever. När det gäller texter bearbetar lärare och elever dem noggrant på olika sätt för att alla elever ska förstå, till exempel med modeller som ingått i det kollegiala lärandet. Flera av lärarna ger eleverna en enkel första uppgift för att eleverna ska komma igång snabbt. När eleverna ska arbeta på egen hand går lärarna runt och hjälper eleverna genom att förtydliga vad eleverna ska göra, visa var de hittar information och material eller ge dem ytterligare material. Utöver det ställer lärarna vägledande frågor kring stoffet och uppgiften till eleverna samt uppmanar dem att arbeta vidare.

Vidare visar granskningen att undervisningen till stor del är varierad. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att många av lärarna varierar undervisningen genom att använda sig av exempelvis quiz, film och spel samt arbete i par eller grupp. Eleverna får också arbeta både på dator och på papper eller i lärobok. Inom ramen för det kollegiala lärandet gällande språkutvecklande arbete har alla

lärare provat några olika arbetssätt i klasserna, till exempel att använda mer bilder eller olika sätt att samarbeta, vilket har lett till att variationen har ökat. Det framgår dock också att det finns ämnen där eleverna främst får arbete enskilt och där samarbeten sker på elevernas initiativ som ett alternativ till enskilt arbete och inte som en planerad del av undervisningen.

Arbete med elevers delaktighet

Granskningen visar att lärarna låter eleverna reflektera över frågor som inte har ett givet svar, men att inte alla lärare skapar möjligheter för eleverna reflektera över det egna lärandet. Av intervjuer med lärare och elever framgår att undervisningen omfattar moment där eleverna ibland får reflektera på olika sätt, både inom ramen för de olika ämnena och i värdegrundsarbetet. Exempel på teman som tagits upp för reflektion är goda vanor, droger, alltings uppkomst, jämställdhet och aktuella samhällsfrågor som EU-valet. Inom vissa områden har eleverna även fått öva på att ta ställning i olika frågor. Det framgår vidare av intervjuer med elever, lärare och rektorn att utrymmet för reflektion över det egna lärandet varierar stort mellan olika lärare. I enstaka ämnen skriver eleverna regelbundet reflektioner över sitt lärande efter varje arbetsområde utifrån stödfrågor från läraren. Några lärare för dialog enskilt med eleverna om deras utveckling i ämnet och hur de ska komma vidare. Några klasser skriver i speciella reflektionsböcker på mentorstiden. Det framkommer vidare i intervju med lärare att de ibland presenterar olika alternativ för hur man kan utföra eller lösa samma uppgift, och att eleverna då ofta får välja själva vilken de använder.

Vidare visar granskningen att lärarna ibland ger eleverna möjlighet att utvärdera undervisningen, men sällan att delta i planeringen av undervisningen. Av intervjuer med lärare, elever och rektorn samt av observationer framgår att trots det gemensamma uppdraget från rektorn, ger inte alla lärare eleverna möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Enstaka lärare låter eleverna utvärdera undervisningen under eller i slutet av lektionen. Flera lärare låter eleverna utvärdera undervisningen efter ett arbetsområde med olika metoder och använder utvärderingarna i sin fortsatta planering. Vissa lärare låter emellertid aldrig eleverna utvärdera. Det framgår vidare att enstaka lärare samlar in förslag från eleverna inför planeringen av ett arbetsområde. Under läsåret har lärare i ett ämne provat att fråga eleverna i en årskurs vad de vet samt önskar veta om det kommande arbetsområdet och sedan lagt upp arbetsområdet efter elevernas önskemål. Efteråt fick eleverna utvärdera vad de lärt sig. Detta arbetssätt upplevde lärarna ökade elevernas motivation. Många elever har dock aldrig varit med och planerat innehållet i ett arbetsområde, även om de ibland har kunnat välja teman för enskild fördjupning exempelvis i svenska, SO eller NO. Det är vanligt att elever kan påverka examinationsformer, exempelvis prov eller presentation,

och arbetssätt, exempelvis enskilt, par- eller grupparbete, än innehållet i undervisningen.

Anpassning, stimulans och motivation

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassade till aktuell elevgrupp. Av intervjuer med lärare och elever samt av observationer framgår att lärarna anpassar svårighetsgraden på uppgifter både efter elevgruppen och enskilda elever. Vissa elever får exempelvis startmeningar som stöd för att skriva en text, medan andra skriver självständigt. Oftast har lärarna fler och mer utmanande uppgifter i beredskap för de elever som behöver och vill ha det. I vissa fall kan elever få välja på mer eller mindre utmanande uppgifter. I matematik finns det läromedel på olika nivåer och i andra ämnen arbetar elever ofta med samma uppgifter, men kan utföra dem på olika nivåer. Lärarna erbjuder eleverna också olika typer av filmer både som fördjupning och som repetition. Vidare planerar lärarna arbetssätten med hänsyn till när på dagen lektionerna äger rum, till exempel arbetar de ofta mer lärarstyrt på förmiddagen och på eftermiddagen får eleverna arbeta mer enskilt i egen takt. Lärare anpassar också längden på enskilda lektionsmoment efter gruppen, eftersom vissa grupper behöver snabbare växlingar mellan olika moment för att hålla uppe koncentrationen.

Däremot visar granskningen att inte alla lärare arbetar aktivt med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Av intervjuer med lärare, elever och rektorn samt av observationer framgår att lärarna har få medvetna strategier för att stärka elevers självförtroende och motivation att lära. Lärarna använder inte heller några metoder för att väcka elevernas intresse för lektionsinnehållet. De intervjuade lärarna kan endast ge få exempel på hur de väcker intresse och arbetar med elevernas motivation. Några lärare utgår ibland från aktuella teman eller något de vet intresserar eleverna. Det framgår vidare att lärare berömmar elever under arbetet och att vissa lärare uppmuntrar elever som är oengagerade genom att prata med dem och ge extra hjälp, men att det också finns lärare som ser det som elevens egenansvar att engagera sig i sina studier.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna, med stöd av rektorn och specialpedagogisk kompetens, behöver utveckla metoder för att väcka elevernas intresse samt motivera och engagera elever i undervisningen.

Granskningen visar att det råder stora skillnader mellan lärarna gällande i vilken mån de arbetar för att väcka elevers intresse och motivera dem till skolarbete trots att enkäter visat att elevernas motivation till skolarbete varit låg över tid. Genom att öka motivationen hos eleverna ser Skolinspektionen en möjlighet till ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärare och specialpedagog kartlägger vilka metoder som olika lärare använder idag och vad som visat sig framgångsrikt i arbetet med att motivera elever och elevgrupper. Detta kan ge en överblick av omfånget av metoder som redan används på skolan. Metoder från arbetet med språkutvecklande arbetssätt som haft en motivationshöjande effekt kan förslagsvis ingå. Hur lärare arbetar för att förmedla syftet med undervisningen på ett elevnära sätt samt ger feedback och låter elever vara delaktiga är ytterligare exempel på vad som kan ingå i en kartläggning av strategier för att höja motivationen. Utifrån kartläggningen kan lärare välja ut eller utarbeta ytterligare metoder att testa i undervisningen för att sedan utvärdera dem både med eleverna och i de konstellationer av lärare som genomför arbetet tillsammans.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framgår att personalen genomför såväl främjande och förebyggande som åtgärdande insatser utifrån de behov som identifierats på skolan. Det framgår att elever i samtliga klasser varje läsår besvarar en enkät, som innefattar frågor om elevernas trygghet, samt besvarar frågor inför utvecklingssamtal. Dessutom markerar eleverna otrygga områden på skolan på en karta. Kuratorn träffar en representant för skolvärdarna varje vecka för att samla information kring vad som sker utanför klassrummen.

Utifrån skolans samlade analys av trygghetsresultat har förebyggande samt åtgärdande insatser tagits fram. Exempel på detta är mer fritidsmaterial till eleverna, flera vuxna vid caféet och i omklädningsrummen samt en tydlig konsekvenstrappa som följs. Dessutom har schemat justerats för att lärare ska röra sig mer på skolan och vissa elever inte ska mötas. En handfull elever har under det senaste året fått specifik utbildning i impuls kontroll och sociala färdigheter, i syfte att stärka både trygghet och studiero på skolan. Skolans samarbete med externa aktörer, såsom socialtjänst och polis har intensifierats. Rektorn noterar att årets insatser har lett till en mindre stökig miljö, men hen har också påbörjat flera främjande insatser inför nästa läsår. Exempel på detta är att trygghetsteamet är i slutfasen med att utarbeta en plan för hur analysen av tryggheten på skolan ska få en tydlig koppling till värdegrundsarbetet i fortsättningen. Under den senaste studiedagen togs också ett första steg i ett arbete kring delaktighet och vi-känsla för ökad trygghet, utifrån ett exempel från Skolverket. Inför nästa läsår har rektorn också organiserat om forumen för trygghetsarbetet för att få starkare kopplingar dem emellan och därmed en ökad effekt i arbetet med trygghet.

Arbete för studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i, men att inte alla lärare följer de gemensamma förhållningssätt som de utarbetat. Av inskickad information och intervjuer framgår att lärarnas arbete med studiero omfattar att följa den gemensamma modellen för lektionsstruktur samt att skapa trygga grupper genom att arbeta medvetet med hur eleverna sitter i klassrummet. Utöver det utarbetade lärare och elever nya ordningsregler i början av läsåret. I samband med det hade rektorn en dialog med lärare om gemensamma förhållningssätt och om vilka konsekvenser som ska följa om en elev uppför sig olämpligt eller stör ordningen. Av intervjuer framgår dock att inte alla lärare följer dessa förhållningssätt eller ser till att reglerna efterlevs. Exempelvis säger inte alla lärare till elever som stör studieron. Under läsåret tar skolan också reda på elevernas upplevelse av studiero via olika enkäter, vid utvecklingssamtal och på mentorstiden. Rektorn har identifierat att studieron inte är tillräcklig i vissa klasser och hos vissa lärare. I dessa elevgrupper har lärare fört samtal med eleverna om vad lärare och elever gemensamt kan göra för att förbättra studieron. Exempel på åtgärder som vidtagits är ändrad placering av elever i klassrummet och klassrumsregler omskrivna med elevernas egna ord uppsatta på planscher i klassrummet. Lärare som har haft svårt att upprätthålla studiero har också fått handledning av skolledningen, elevhälsan och eller förstelärare. Då har exempelvis lektionsstrukturer och strukturer för relationsarbete diskuterats, prövats och utvärderats. Skolledningen har också tydliggjort för alla lärare att för att främja studiero behöver de öka elevernas delaktighet och arbeta med relationellt ledarskap. Något gemensamt arbete kring dessa områden har dock ännu inte startats.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna, med stöd av rektorn och elevhälsan, behöver utveckla arbetet för studiero så att det omfattar såväl en samsyn kring hur gemensamma beslut ska hanteras som fler metoder för att skapa och upprätthålla studiero.

Av granskningen framgår att det finns ett arbete för studiero på skolan som inbegriper gemensamma överenskommelser och som eleverna deltar i, men att alla lärare inte följer överenskommelserna och ser till att regler efterlevs. Det finns en risk att bristande studiero leder till att elever inte får möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärare och elevhälsan, utifrån de kartläggningarna av studiero som genomförts, förutom hur överenskomna regler ska hanteras, även diskuterar vilka olika framgångsfaktorer som redan finns i arbetet med studiero. Exempelvis kan arbetet hos lärare som är framgångsrika gällande studiero jämföras, för att identifiera sådana faktorer. Aspekter som kan undersökas är inte bara hur dessa lärare ser till att efterleva rutiner och regler utan också hur de arbetar med andra aspekter som påverkar studieron. Sådana aspekter kan vara variation i undervisning, motivationshöjande arbete, förhållningssätt till eleverna eller hantering av oväntade situationer. Utifrån de faktorer som identifierats kan lärare utarbeta, pröva och ompröva metoder för ökad studiero. Lärare som undervisar samma elevgrupper kan med fördel undersöka vilka metoder som får bäst effekt i de enskilda grupperna. Skolinspektionen rekommenderar också att skolan aktivt involverar alla elever i arbetet med studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Kvalitetssäkring av bedömning och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger dem vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Av intervju med lärare och rektorn framgår att rektorn har påtalat vikten av att använda sig av bedömningsstöd och gamla nationella prov för att kvalitetssäkra betygen och att rektorn följer upp att de används genom att begära in lärarnas underlag för betygssättning, som en del av sitt analysunderlag. Rektorn har konstaterat att någon lärare har haft bristfälliga underlag för bedömning och därför gett enskilda lärare handledning gällande detta. Av inskickat material och av intervjuer med lärare och rektorn framgår att rektorn ger lärarna tid till såväl bedömningsarbete som sambedömningar inför betygssättning. Rektorn har konstaterat att många av lärarna behöver öka sin bedömarkompetens och har därför organiserat vårterminens bedömningsforum så att de lärare som är osäkrare kan få stöd av erfarna lärare. Utöver det finns regelbundna ämneslagsmöten med möjlighet att arbeta med bedömning. Lärare som inte har någon ämneskollega på skolan har nätverksträffar anordnade av kommunen på studiedagar, då kvalitetssäkring ingår. Det framgår dock att det regelbundna arbetet under läsåret bedrivs på lärarnas eget initiativ. Flera lärare arbetar kontinuerligt, till exempel med en ämneskollega i samma årskurs, för att konstruera bedömningsmaterial och bedöma kunskaper. Ofta byter lärare också prov med varandra när de rättar och bedömer.

Rektorns analys av bedömningar och betyg

Granskningen visar vidare att rektorn i låg grad följer upp och analyserar bedömningar och betyg, och inte heller söker förklaringar till avvikelser. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn och lärare framgår att rektorns uppföljning av kunskapsresultaten och betygen inte omfattar att identifiera avvikelser i lärarnas bedömningar. Rektorn har inte uppmärksammat att en stor andel elever har fått högre betyg än resultat på nationella prov i svenska och matematik, trots att detta framgår av nationell statistik. Rektorn har därmed inte haft samtal med ämneslärare eller ämneslag för att söka förklaringar till avvikelserna. Däremot har skolledningen haft samtal med enskilda lärare kring nationella provens roll för betygen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader i betyg och mellan ämnesbetyg och resultat på nationella prov respektive bedömningsstöd samt föra diskussioner med lärare utifrån analysen, i syfte att hitta förklaringar till avvikelser.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte har analyserat avvikelser mellan nationella provresultat och slutbetyg i de olika ämnena. Rektorn har heller inte fört några samtal eller diskussioner med de berörda ämneslärarna för att undersöka vad avvikelser beror på. Om inte provresultat och betyg analyseras och motiveringar till eventuella avvikelser undersöks, finns en risk att betygen inte är likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet också lägger till analys av betyg i syfte att identifiera avvikelser. Förutom att jämföra resultat på nationella prov och betyg inom ett och samma ämne kan rektorn söka avvikelser genom att följa upp om det är större skillnader mellan betyg och provresultat i vissa ämnen, hos vissa lärare samt i vissa klasser och i andra elevgrupper, som exempelvis flickor respektive pojkar. Offentlig statistik från riket, kommunen och andra skolor kan vara till hjälp i arbetet. Dessutom kan rektorn undersöka om det finns skillnader i betyg samt mellan betyg och provresultat, som består över tid. De eventuella avvikelser som rektorn identifierar, kan rektorn tillsammans med lärarna söka förklaringar till samt undersöka om de är motiverade. Utifrån identifierade behov kan rektorn därefter tillsammans med lärarna föra samtal och komma fram till insatser som exempelvis kan genomföras som en del av utvecklingsgruppens arbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Lena Osvaldsson

Föredragande
Signerat av: Lena Osvaldsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Douglas Rinaldo medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 6–7 maj 2024 och intervju med rektorn genomfördes digitalt 16 maj 2024. Besöket och den digitala intervjun genomfördes av Lena Osvaldsson och Douglas Rinaldo.

Klaraskolan är en kommunal grundskola i Halmstad kommun. Vid granskningstillfället hade skolan 357 elever i årskurserna 6–9. Skolan leds av en rektor och två biträdande rektorer.